

Prekenverkstedet

Den Norske Israelsmisjon

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

9. søndag i treenighetstiden - 11. august 2019

Prekentekest: Luk 6, 36-42

Lesetekst I: 1 Mos 4, 8-15

Lesetekst II: Rom 14, 10-13

Guds barmhjertighet og Guds rettferdighet

Dom

Lukas skriver konkrete læresetninger, en form for «to-do»-liste til sine hedningekristne lesere. «Gjør dette, så skjer følgende»: *Døm ikke, så skal dere ikke selv bli dømt. Ettergi, så skal dere bli ettergitt. Gi, så skal dere få. På den måten dere dømmer andre, skal dere selv bli dømt.* Dette høres på sitt vis enkelt og greit ut, tenk om det kunne vært sånn mellom oss mennesker! Men dette er snakk om enkeltmennesket foran Guds ansikt, den dagen han skal dømme oss skyldig eller skyldfri.

Lukas holder også opp Gud som eksempel til etterfølgelse: vær barmhjertig, fordi Han er det. Mennesker trenger å bli påmint at vi må være barmhjertige, for vi er det ikke nødvendigvis av oss selv. Dette er også grunnen til at dommen ikke kan legges i våre hender, fordi vi verken evner å dømme rettferdig eller barmhjertig. Her finner vi også en av bibelens viktige beskrivelser av Gud: Han er barmhjertig.

Når Lukas skriver om å dømme, så er det et begrep fra rettssalen – stedet hvor man dømmes skyldig eller skyldfri etter menneskelige lover. Men her mener han at mennesker ikke skal dømme hverandre på den måten at de setter seg i Guds sted som dommer over andre.

Når det her er snakk om ikke å dømme andre, så er det for det første et påbud mot å sette seg i Guds sted, og for det andre i tillegg å dømme på en ubarmhjertig måte! Det samme temaet finner vi igjen hos Paulus i 2. lesetekst: Hver og en står personlig ansvarlig for Gud, derfor må heller ikke dommen tas i menneskers hender, men overlates til Gud.

Bjelken og flisa

«Ta først bjelken ut av ditt egen øye!» Her har vi et av de bibelske uttrykkene som fremdeles brukes i dagligtale i vår egen kultur og samtid. Kanskje har det hengt med nettopp fordi det er et meget godt uttrykk: det viser nemlig til noe vi kan kjenne oss igjen i, at det er lettere å få øye på små feil hos andre enn å se selv store mangler hos en selv. I tillegg er det et konkret bilde: man ser ikke klart om man har en bjelke i øyet! Men tar man ut bjelken, i overført betydning: tar oppgjør med egne feil, da kan man se klart nok til å hjelpe andre.

Er jeg min brors vokter?

Holder man preken over disse tekstene, må man forsøke å mestre kunsten å balansere forholdet mellom tro og gjerninger. Er det sånn at alle mennesker skal legge frem et regnskap for Gud på vår siste dag, over alt vi har gjort og alt vi har forsømt? Og er det slik at Gud vil dømme oss like strengt som vi selv dømmer andre, altså «måle oss opp i samme mål» (jmf. Lukasteksten)?

Kanskje kan vi finne svar på disse spørsmålene i lesetekstene som følger med søndagen. I GT-teksten i 1. Mosebok har får vi en veldig viktig påminnelse i fortellingen om Kain og Abel, verdens

første kjente brødre drap. Fortellingen handler om en mann som dreper sin bror på grunn av sjalusi. Men mest av alt er det en historie som demonstrerer Guds barmhjertighet. For hvis Gud hadde «målt opp med samme mål» som Kain brukte da han drepte Abel – da hadde Kain måtte dø. Men i stedet beskytter Gud ham slik at ingen kan røre ham.

Når man taler over temaet Guds rettferdighet eller Guds dom over menneskene er det altså særlig viktig ikke å glemme bibelens understrekning av at:

Guds barmhjertighet er alltid større enn hans rettferdighet.

Salmer:

715 Gud du er rik, din godhet er stor!

674 Pris være Gud

Linda Aune Aurdal

Kapellan Stjørdal menighet

Linda.Aune@stjordal.kommune.no